

RSV (Respiratory syncytial vírus)

Mi az RSV?

Az RSV (Respiratory syncytial virus) egy vírus, amely legtöbbször közönséges megfázáshoz hasonló tüneteket okoz, ám egyes esetekben légzési nehézséghez vagy súlyos tüdőgyulladásához is vezethet. Majdnem minden gyermek átesik legalább egyszer RSV fertőzésen még a második születésnapja előtt. Mivel az RSV vírusnak rengeteg különböző formája van, így életünk során többször is megfertőződhetünk vele.¹

Kiket fenyeget az RSV?

RSV-vel bárki megfertőződhet. Legtöbbször nem is vesszük észre, hogy megfáztunk, szipogunk, hiszen a betegségből pár nap alatt meggyógyulunk. De ez a vírus komoly szövődményeket is okozhat. Egyes emberek hajlamosabbak a súlyos fertőzésre és kórházi ápolásra, oxigén terápiára szorulhatnak vagy akár olyan tartós károsodást is kialakulhat, mint az asztma.

Súlyos fertőzés kockázati tényezői²

- koraszülött babák
- kisgyermek (főként 6 hónapos korig)
- szív- vagy tüdőproblémákkal küzdő gyermekek (különösen 2 éves korig)
- néhány veleszületett rendellenesség (például Down szindróma)
- neuromuskuláris betegségben szenvedő gyermekek (például azok a gyermekek, akiknek nehezített a nyelésük vagy problémás a nyálkahártyaváladék tisztítása)
- idős emberek
- emberek, akiknek gyenge az immunrendszerük

További kockázati tényezők a babák számára, például²

- ikrek (vagy többes ikrek)
- fiúgyermek
- testvérek kis korkülönbséggel
- passzív dohányzás
- szűkös családi élettér
- alultápláltság, anyatejes táplálás hiánya
- családi előzményben allergia vagy asztma

RSV fertőzés tünetei

Az RSV fertőzés tünetei nagyon hasonlóak a közösleges megfázáséhoz, mint például orrfolyás, köhögés vagy zihálás (sípoló hang légzés közben) és étvágytalanság.

A felnőtteknél jelentkezhetnek tünetek, de lehetnek tünetmentesek is, a gyermekeknél általában megjelennek a tünetek. Különösen kisgyermeknél kísérheti ingerlékenység, bágyadság és étvágytalanság. Légzéskimaradás (apnoe) szintén előfordulhat. Alkalmanként láz is jelentkezhet, bár nem minden esetben.

Kezdetben a tünetek lehetnek kevésbé hangsúlyosak, de különösen a magas kockázati csoportba tartozó egyének számára a súlyosabb fertőzés kórházi ápoláshoz, a hörgőcskék gyulladós megbetegedéséhez (bronchiolitis) és tüdőgyulladáshoz (pneumonia) vezethet.¹

A vírus terjedése

A vírus főleg cseppfertőzéssel terjed a fertőzött személy tüsszentésével vagy köhögésével. Ha valaki a kis cseppecskéket belélegzi, vagy azok szájba, orrba vagy szembe kerülnek, ez infekcióhoz vezethet. Ugyanígy egy fertőzött személy orr- vagy nyálváladékával közvetlen vagy közvetett kontaktus is fertőzést okozhat. Fontos megjegyezni, hogy puszival és csókkal is átadható a vírus. Az RS vírussal akkor is megfertőződhetünk, ha előzőleg fertőzött személy által megfogott tárgyakat érintünk meg (kemény felületek, játékok, ajtókilincsek, kesztyűk...) majd a kezünkkel a szemünket vagy orrunkat megdörzsöljük. Azok az személyek, akik a vírus által fertőzöttek, de nem vagy csak enyhe tüneteket mutatnak, ugyanúgy fertőznek.¹

Luc Zimmermann professzor, Hollandia:

« Az RSV egy olyan vírus, amely szélesan elterjedt, bár sokan nem is tudnak létezéséről. Mivel a koraszülött babák tüdeje még fejletlen születésükkor, így ők fokozottan veszélyeztetettek súlyos RSV fertőzés kialakulására. Neonatológusként ezért fontosnak tartom tájékoztatni a szülőket a vírusról és a szövődményekről, amelyet a koraszülött babáknak okozhat és természetesen arról, hogy a szülők mit tehetnek, hogy megakadályozzák a fertőzés kialakulását. »

Néhány óvintézkedéssel segítheti kisbabája védelmét:

A vírus viszonylag sokáig életképes kezeken (kb. fél óráig), zsebkendőn (akár egy óráig) és játékon/felületeken (több órán át).³ Éppen ezért a következő óvintézkedések és ajánlások betartása kiemelten fontos:⁴

Mosson gyakran kezet és a tisztítsa a kemény felületeket szappannal és vízzel (15-20 másodpercig!) vagy fertőtlenítővel.

Ne használjon senkivel közös poharat, bögrét, tányért vagy evőeszközt.

Kerülje az orra vagy szeme dörzsölését, piszkálását.

Amennyiben lehetséges, kerülje a fokozottan veszélyeztetett csoportba tartozó gyermekekkel való találkozást, ha megfázásszerű tünetei vannak.

Köhögéskor vagy tüsszentéskor egy zsebkendővel takarja el száját, és a zsebkendőt dobja utána a szemetesbe

Maradjon otthon, ha megfázásszerű tüneteket tapasztal.

Ne adjon pusztit fokozottan veszélyeztetett csoportba tartozó gyermekeknek, ha nekik, vagy Önnek megfázásszerű tünetei vannak.

A veszélyeztetett csoportba tartozó gyermek(ek)kel kerülje a potenciálisan fertőző helyeket (pl. óvodák, bölcsődék).

Ne dohányozzon a gyermek közelében, mosson kezet dohányzás után.

Az anyatejes táplálás csökkenti az RSV fertőzés kockázatát.

Az RSV kezelése

A legtöbb RSV fertőzött csak enyhe tüneteket mutat és általában semmilyen kezelésre nem szorul. Azoknak, akik a betegség súlyosabb formájától szenvednek, nem létezik oki terápia és csak a tünetek enyhítésére van lehetőség a láz csökkentésével és elegendő folyadékbevitellel. Néhány gyermek azonban kórházi kezelésre és légzéstámogatásra is szorulhat.⁴

RSV oltás

Jelenleg nem létezik oltás, amely megelőzné az RS vírussal való megfertőződést.³ Ellenben számos módon megelőzhető a vírussal való megfertőződés. Természetesen az RSV megelőzésében szintén nagy szerepet játszanak a már említett higiéniai tanácsok!

További kérdések esetén kérjük forduljon gyermekorvosához.

European Foundation for the Care of Newborn Infants (EFCNI)

Az Európai Alapítvány az Újszülöttek Ellátásáért (European Foundation for the Care of Newborn Infants, EFCNI) az első egész Európára kiterjedő szervezet és hálózat, amely a koraszülöttek, újszülöttek és családjuk érdekeit képviseli. Szülőket, különböző tudományágak egészségügyi szakembereit, valamint tudósokat foglal magába azzal a közös céllal, hogy javítsa a kora- és újszülöttek hosszú távú egészségét. Az EFCNI célkitűzése, hogy minden újszülött számára a legjobb életkezdetet biztosítsa. További információért az RSV vírussal kapcsolatban látogasson el a www.efcni.org weboldalra.

Ezúton szeretnénk megköszönni Schæffer- Macedo Anikónak és Dr. Nádor Csabának a tájékoztató magyar nyelvre fordítását.

Külön köszönet Luc Zimmermann professzornak támogatásáért és tanácsaiért.

A "Respiratory syncytial virus (RSV)" témakör támogatója az AstraZeneca.

Referenciák:

1. American Academy of Pediatrics. Red Book. 2012; p 609-619
2. Samson L Paediatr Child Health. 2009 Oct; 14(8): 521-526
3. Piedimonte G et al. Pediatr. Rev. 2014 Dec; 35(12): 519-530
4. Eiland LS J Pediatr Pharmacol Ther. 2009 Apr; 14(2):75-85